

इन्टेरोभाइरस 71 संक्रमण

24 अप्रिल 2020

कारक एजेन्ट

इन्टेरोभाइरस 71 (EV71) एकल तन्काइएको आर.एन.ए. भाइरस हो र हात, खुट्टा र मुख रोग (HFMD) को लागि कारक एजेन्ट हो। EV71 संक्रमण सामान्यतया दक्षिण पूर्व एशियाई क्षेत्रहरूमा, विशेष गरी गर्मी र शरद ऋतु देखा पर्दछ। अस्ट्रेलिया, मेनल्याण्ड चीन, मलेसिया, सिंगापुर, ताइवान, आदिमा फैलिएको रिपोर्ट गरिएको छ।

क्लिनिकल सुविधाहरू

EV71 संक्रमणले सामान्यतया साना बच्चाहरूलाई असर गर्दछ। HFMD को लक्षणहरूसँग ज्वरो, मुखमा घाव र छालाको दाग जस्ता विशेषताहरू लिएर प्रायः बिरामीहरू उपस्थित हुन्छन्। यो रोग सामान्यतया ज्वरो, कमजोर भोक, थकान र घाँटी दुख्नेबाट सुरु हुन्छ। ज्वरो सुरु भएपछि एक वा दुई दिन पछि, मुखमा पीडादायी घाउहरू उत्पन्न हुन सक्छ। तिनीहरू छालाको सानो रातो दागका रूपमा शुरू हुन्छन् र त्यसपछि धेरैजसो अल्सरमा परिवर्तन हुन्छन्। तिनीहरू सामान्यतया जिब्रो, गिजा र गालाको भित्र देखिन्छन्। त्यहाँ नचिलाउने छालाको दाग पनि हुन सक्छ जुन कहिलेकाहीं छालाको साथ हुन्छ। दाग प्रायः जसो हातको हत्केलामा र खुट्टाको तलवाहरूमा देखा पर्दछ र चाक र / वा जननेंद्रियमा पनि देखा पर्न सक्छ। HFMD भएको व्यक्तिमा सामान्य लक्षण नदेख्न सक्छ, वा केवल दाग वा मुखको अल्सर हुन सक्छ। EV71 ले अधिक गम्भीर रोगहरू निम्त्याउन सक्छ, जस्तै भाइरल (एसेप्टिक) मेनिन्जाइटिस, एन्सेफलाइटिस, पोलियोमाइलाइटिस-जस्तै पक्षाघात र मायोकार्डिटिस।

प्रसारणको शैली

यो रोग मुख्यतया संक्रमित व्यक्तिको नाक वा घाँटीको डिस्चार्ज, लार, पातल वा मलबाट तरल पदार्थ, वा दूषित वस्तुहरूको सम्पर्कद्वारा फैलिन्छ। यो रोग तीव्र चरणको अवधिमा र लामो समयसम्म संक्रामक हुन्छ, किनकि भाइरसको मल निभाउने प्रक्रिया धेरै हप्ताहरू सम्म जारी रहन सक्छ।

इन्क्युबेशन अवधि

इन्क्युबेशन अवधि सामान्यतया 3 - 5 दिन सम्म हुन्छ।

व्यवस्थापन

आहिले सम्म, EV71 संक्रमणको लागि कुनै खास उपचार उपलब्ध छैन। लाक्षणिक उपचारले अल्सरबाट ज्वरो र दुखाइ कम गर्न सक्छ। धेरै जसो अवस्थाहरूमा, रोग स्व-सीमित हुन्छ र ज्वरो, दाग र अल्सरसहितका लक्षणहरू प्रायः एक हप्तामा कम हुन्छन्। अभिभावकहरूले आफ्ना बच्चाहरूको स्वास्थ्यमा ध्यान दिनु पर्दछ र यदि उनीहरूको HFMD भएका बच्चाहरूले निम्न लक्षणहरू विकास गर्दछ भने तुरुन्त चिकित्सकीय सल्लाह लिनु पर्छ:

- लगातार र उच्च ज्वरो
- बारम्बार बान्ता
- लगातार निद्रा वा तन्द्रा
- मायोक्लोनिक झटका वा अचानक अंग कमजोरी

जोरो निको भएको 2 हप्ता सम्म संक्रमित बच्चाहरूलाई स्कूल वा समूह गतिविधि जस्तै पार्टीहरू, चासो कक्षा र पौडी खेल्ने रोकथाम गर्न सल्लाह दिइन्छ र रोगको फैलावट रोक्नको लागि सबै भेस्कूलर घावहरू सुख्खा र क्रस्ट हुन्छन्। परिवारका अन्य सदस्यहरू, विशेष गरी बच्चाहरूलाई सख्त व्यक्तिगत र वातावरणीय स्वच्छता मार्फत संक्रमण हुनबाट बचाउनुहोस् (रोकथामको सुझाव तल हेर्नुहोस्) ।

रोकथाम

अहिले हडकडमा EV71 संक्रमण रोक्न खोप उपलब्ध छैन। राम्रो व्यक्तिगत र वातावरणीय स्वच्छता रोकथामको मुख्य आधार हो।

1. राम्रो व्यक्तिगत स्वच्छता कायम राख्नुहोस्

- प्रायः हात स्वच्छ गर्नुहोस्, विशेष गरी मुख र नाक वा आँखामा छुनु भन्दा पहिले; खाना खान वा ह्यान्डल गर्नु अघि; छाला छोए पछि; र शौचालय प्रयोग गरे पछि।
- तरल साबुन र पानीले हात धुनुहोस्, र कम्तिमा 20 सेकेन्डको लागि रगनुहोस्। त्यसपछि पानीले धुनुहोस् र सफा कपासको तौलिया वा कागजको तौलियाले सुकाउनुहोस्। यदि हात धुने सुविधा उपलब्ध छैन, वा जब हात देख्न मिल्दैन भने, 70 देखि 80% रक्सीमा आधारित ह्यान्डबले हात स्वच्छता गर्नु एक प्रभावी विकल्प हो।
- खोक्दा वा हाच्छिउं लाग्दा टिसु पेपरले तपाईंको मुख र नाक छोप्नुहोस्। फोहोर टिशु पेपरलाई ढक्कन भएको फोहोर बिनमा फाल्नुहोस्, त्यसपछि हात राम्रोसँग धुनुहोस्।
- खानाको समयमा चोप-स्टिक र चम्चाहरू प्रयोग गर्नुहोस्। अरूसँग खाना र पिउने पदार्थ साझेदारी नगर्नुहोस्।
- तौलिए र व्यक्तिगत आईटमहरू अरूसँग साझेदारी नगर्नुहोस्।
- संक्रमित व्यक्तिहरूको नजिकै सम्पर्क (जस्तै चुम्बन, अँगालो) नगर्नुहोस्।
- काममा वा स्कूल कक्षाको उपस्थितिबाट जोगिनुहोस्, र अस्वस्थ महसुस भएमा चिकित्सा सल्लाह लिनुहोस्।
- खानेकुरा सम्हाल्न र बच्चा, बुढो र प्रतिरोधात्मक क्षमता नभएका मानिसहरूलाई हेरचाह प्रदान गर्नबाट संक्रमित व्यक्तिहरूलाई रोक्नुहोस्।

2. राम्रो वातावरणीय स्वच्छता कायम राख्नुहोस्

- बारम्बार छुने सतहहरू जस्तै फर्निचर, खेलौना र सामान्य साझा वस्तुहरू 1:99 पातलो घरेलु ब्लीच (1 भागको 5.25% ब्लीच र पानीको 99 भाग मिक्स गरेको) ले नियमित सफा र कीटाणुरहित गर्नुहोस्, 15 - 30 मिनेटसम्म छोड्नुहोस्, र पानीले पखाल्नुहोस् र सुख्खा राख्नुहोस्। धातु सतहको लागि, 70% रक्सीले कीटाणुरहित गर्नुहोस्।
- स्पष्ट दूषित पदार्थहरू जस्तै श्वास स्राव, बान्तास वा मलमूत्र सफा गर्न को लागि शोषक डिस्पोजेबल टावल प्रयोग गर्नुहोस्, र त्यसपछि सतह र नजिकैको क्षेत्रहरूलाई 1:49

पातलो घरेलु ब्लीच (1 भागको 5.25% ब्लीच र पानीको 49 भाग मिक्स गरेको) ले सफा गर्नुहोस्। 15 - 30 मिनेटसम्म छोड्नुहोस्, र पानीले पखाल्नुहोस् र सुख्खा राख्नुहोस्। धातु सतह को लागि, 70% रक्सीले कीटाणुरहित गर्नुहोस्।

- स्कूल वा संस्थामा HFMD प्रकोप हुँदा, समूह गतिविधिहरू नगर्नुहोस्। यसका अतिरिक्त, सके सम्म स्टाफहरूको आन्दोलन कम गर्नुहोस् र समान समूहको बच्चाहरूको देखभाल गर्न समान समूहको स्टाफको व्यवस्था गर्नुहोस्।